

Arvoisa kunnanjohtaja Johanna Luukkonen

PIRTIN PERINNEPUISTON ALKUVAIHEET JA TULEVAISUUS

Tänä keväänä Pirtin perinnepuisto on noussut puheenaiheeksi kuntalaisten keskuudessa, myös joidenkin Pihatarhureiden! "Pihatarhurit saavat tehdä puistolle, mitä haluavat." Koska tällä hetkellä kunnan päättäjien joukossa on henkilöitä, jotka eivät ole olleet päättämässä Pirtin perinnepuiston perustamisesta, haluan tuoda tiedoksi seuraavaa:

Kangasniemen uusi kunnantalo valmistui vuonna 1992 . Kesällä 1993 Kangasniemellä pidettiin messut. Vasta perustetulle Pihatarhurit ry:lle annettiin tehtäväksi rakentaa kukkakuja kunnantalon eteen. Olosuhteet olivat kuitenkin mahdollittavat näyttelyn onnistumiselle. Nyt jo edesmennyt biologian lehtori Kaija Suuronen Kotiseutuyhdistyksestä ja Raija Svala-Joutsu, yksi Pihatarhureiden perustajajäsenistä, saivat ajatuksen perinnekasvien kokoamisesta pysyvästi jollekin alueelle.

Torin ja Vapaakirkon välinen tontti oli kaavoitettu asuin/liiketaloa varten. Se tontti kuitenkin nähtiin hyvänä paikkana perinnepuistolle. Riitta Svala-Jokinen oli silloin kunnanvaltuustossa ja hän esitti kaavamutosta. Esitys meni läpi ja se mahdollisti perinnepuiston perustamisen. Mikkeliäinen Maaseutukeskuksen vihersuunnittelija Maija Hämäläinen teki kunnalle suunnitelman perinnepuistosta yhdessä Pihatarhureiden edustajien kanssa. Kunta hyväksyi suunnitelman v.1994, ja budjetoiti puistoon alkuvaiheessa 50.000 markkaa. Keskellä puistoa oli Suur-Savon Sähkön sähkötolpparyhmä. Puiston suunnittelijat tajusivat, että jos ne johdot joskus kaivetaan maahan, koko puisto joudutaan repimään auki. Useitten keskustelujen jälkeen kunnan teknisen toimiston insinööri Martti Nuuttilan kanssa saatiin lupa tolpparyhmän siirtämiseen. Se maksoi 17.000,- markkaa (siitä myönnetystä rahasta). Maija Hämäläinen laati uuden suunnitelman, joka hyväksyttiin kunnassa. Vesijohdot puistoon saatiin kunnan toimesta 1995.

Suunnitelmassa olleiden patsaiden hankkimiseen kerättiin varoja kangasniemeläisiltä yrityksiltä ovelta ovelle-periaatteella. Riitta Svala-Jokinen ja Raija Svala-Joutsu kävivät 73:ssa yrityksessä yhteensä 103:sta lahjoittajasta.

Kokoon saatiin yli 18.000 markkaa. Rahat tulivat Pihatarhureiden tilille. Lisäksi saatiin rakennettua Pikku-Pirtti, ilmoitustaulut, kaariportti torille, lasten leikkipaikka ja kolme Riitta Svala-Jokisen ja Raija Svala-Joutsin suunnittelemaa ja Emmanuel Khourin valmistamaa penkkiä.

Pieni talkooryhmä omine työkaluineen teki ensimmäisen kukkapenkin jo syksyllä 1994. Varsinaiset työt puistossa alkoivat keväällä 1995 pienen, mutta innokkaan talkooporukan voimin. Kaikki puistossa olevat kasvit ovat vanhoja kangasniemeläisiä perinnekasveja, jotka muodostavat arvokkaan kasvien geenipankin. Puiston avajaiset olivat v. 1997 ja Pirtin perinnepuistosta tuli Kangasniemen kunnan käyntikortti.

Puisto täyttää 20 vuotta samana vuonna kuin Suomi 100 vuotta ja Kangasniemen kunta 150 vuotta. Jos perinnepuisto halutaan säilyttää kangasniemeläisenä elävänä kulttuuriperintökohteena, se vaatii jatkuvaa määrätietoista puiston hoitoa ja kehittämistä alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti. Puiston perustamishistorian ja perinnekasvien tunteminen puistoa hoidettaessa ja esiteltäessä on ensiarvoisen tärkeää.

KYSYMYKSET JA EHDOTUKSET:

1) Meneillään on torialueen suunnittelu. Monia kuntalaisia ihmetyttää, miksi Pirtin perinnepuisto tänä vuonna jätettiin pois suunnitelmasta. Perinnepuiston perustamisen jälkeen uudistettiin torialue maisemasuunnittelija Julia Salosen suunnittelemana perinnepuiston hengessä. Toteuttamatta jäi silloin "majakka" Hiskin niemeen ja lasten "leikkivene". Miksi niitä suunnitelmia ei nyt herätetty henkiin?

2) Katsovatko nykyiset kunnan päättäjät, että perinnepuisto on rasite vai mahdollisuus? Jos se nähdään rasitteena, niin silloin se voidaan jättää rempalleen. Jos se nähdään mahdollisuutena, siihen on kunnan panostettava! Esim. budjetoitava joka vuodelle "korvamerkitty" rahamäärä puistolle.

3) Miksi kuntaan palkataan "kaksi kovapalkkaista puutarhuria" tilanteessa, jossa kunnan on säästettävä kuluissa.

4) Miksi kunta ei palkannut tänä vuonna Raija Svala-Joutsia? Vuonna 2014 hän sai puiston uuteen kukoistukseen, viime vuonna hänelle tarjottiin työtä, mutta hän ei voinut ottaa työtä vastaan terveydellisistä syistä. Tänä vuonna työtä kysyessään hän sai todella tuon yllämainitun vastauksen (= "Kuntaan palkataan kaksi kovapalkkaista puutarhuria"). Hän on lähes ainut alusta asti mukana ollut ja kovan työn talkoolaisena tehnyt.

Muutettuani Kangasniemelle asumaan olen vienyt kaikki vieraani katsomaan ja ihaillemaan perinnepuistoa! Nyt äitienpäivänä puisto oli surullinen näky: käytävät haravoimatta eikä kevättöitä oltu aloitettu.



Eeva Lihavainen

eeva.lihavainen@suomi24.fi

TIETOLÄHTEET:

Vuosiluvut, rahamäärät ja muut faktat: Riitta Svala-Jokinen, Raija Svala-Joutsen
Kuntalaisten kanssa käydyissä keskusteluissa esille nousseet ihmettelyt ja
kysymykset: Eeva Lihavainen (kesäasukas vuodesta 1966, vakituinen vuodesta
2010).

Kopio: kunnanvaltuusto, Riitta Svala-Jokinen, Raija Svala-Joutsen, Simo
Hokkanen